D-108

Domain Knowledge Test-2022

Sanskrit

OMR Sr. No.______________ Booklet Sr. No.

Time: **60 Minutes** Total Questions: **50** Max Marks: **100**

Roll No. (In figure)__________________ (in words) ______________________________________

Signature of Candidate Signature of Invigilator

IMPORTANT

DO NOT OPEN THE BOOKLET UNLESS YOU ARE ASKED TO DO SO

FIRST READ FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY

1. The candidate will fill up required particulars including his/her roll no. and signature on the OMR sheet with ball point pen (Black/Blue) in the appropriate boxes.
2. Question booklet and OMR sheet will be distributed to the candidates ten minutes before the commencement of the test.
3. Immediately on opening the question-booklet, the candidate should check the booklet and ensure that it contains 50 multiple choice objective type questions (Sr. No. **1** to **50**) and the OMR Sheet (Answer-Sheet) for answers and that none question is missing. Discrepancy, if any, should be reported by the candidate to the invigilator within 5 (five) minutes of the opening of the question booklet. If deem fit, a correct question booklet/OMR sheet shall be supplied.
4. **For each question, four suggested answers a, b, c, d are given. The candidate has to choose only one answer which he/she considers the correct or the most appropriate one. If candidate darkens more than one circle or cutting/overwriting/erasing putting of white fluid or any other chemicals on OMR Sheet, then such answer(s) shall not be evaluated.**
5. The answer should be marked by darkening appropriate circle provided in front of the concerned serial number, with **black/blue ball point pen only. Use of pencil is not allowed.** For instance, while answering the Question No. 26 of the question booklet, the correct answer **a** or **b** or **c** or **d** at Serial No. 26 of OMR sheet should only be darkened.
6. **Each correct answer will be awarded 02 marks. There will be NEGATIVE marking of 0.25% marks for each wrong answer in the Test.**
7. The candidate should be careful in handling the question-paper and in darkening the responses on the OMR Sheet. **The second question booklet/OMR sheet will not be supplied in any case.**
8. Bringing of in-criminal materials, electronic gadgets/devices including cell phone and calculators in the premises of the examination centre is strictly prohibited. Possessing of in-criminal materials, electronic gadgets/devices and any other aiding material in the examination hall will be a serious offence and will attract the cancellation of your candidature.
9. The candidate will not be permitted to leave the examination hall before the conclusion of the test. The candidate should make sure that question-booklet (including OMR sheet) is handed over to the invigilator before leaving the examination hall at the end of the test, failing which a case of use of unfair-means/misbehaviour will be registered against him/her, in addition to lodging of an FIR with the police. Further, OMR-sheet of such a candidate will not be evaluated.
10. The candidate can do rough-work on the back of the title cover of question booklet. **Rough-work on OMR sheet is strictly prohibited.**

1. उचितं विकल्पं चिनुत -

(A) एतद् मुरारी

(B) एतन्मुरारिः

(C) एतन्मूरारिः

(D) एतम्मुरारिः

2. उचितं मेलनं कुरुत -

(A) उप + ओषति	(i) वृद्धिः
(B) अहो + ईशाः	(ii) पररूपम्
(C) वागीशः	(iii) प्रगृह्यम्
(D) उप + एति	(iv) जश्त्वम्

(A) A-iv, B-i, C-ii, D-iii

(B) A-iii, B-i, C-iv, D-ii

(C) A-ii, B-iii, C-iv, D-i

(D) A-ii, B-iv, C-i, D-iii

3. पुत्रः शत्रुरपण्डितः इत्यत्र कस्य प्रधानता ?

(A) पर्युदासस्य

(B) प्रसज्यस्य

(C) न पर्युदासस्य न प्रसज्यस्य

(D) उभयोः पर्युदासस्य प्रसज्यस्य च

4. अश्वघासः इत्यस्य विग्रहं कुरुत-

(A)अश्वाय घासः

(B) अश्वस्य घासः

(C) अश्वे घासः

(D) अश्वं घासः

5. 'अधिहरि' इत्यस्य अलौकिक-विग्रहः भवति-

(A) अधि+हरि+सु

(B) हरि+अधि+ङि

(C) हरि+ङि+अधि

(D) हरौ+इति+ङि

6. युद्धाय सन्नह्यते इत्यत्र केन सूत्रेण सम्प्रदानम्-

(A) कर्मणा यमभिप्रैति स सम्प्रदानम्

(B) क्रियया यमभिप्रैति स सम्प्रदानम्

(C) स्पृहेरीप्सितः

(D) चतुर्थी सम्प्रदाने

7. एतेषु का उपाधेः परिभाषा नास्ति ?

(A) साधनव्यापकत्वे सति साध्यसमव्याप्तिः

(B) अव्याप्तसाधनः यः साध्यसमव्याप्तिः

(C) साधनाव्यापकत्वे सति साध्यसमव्याप्तिः

(D) साध्यव्यापकत्वे सति साधनाव्यापकत्वम्

8. बौद्धमतानुसारेण किं स्थायिपदार्थेषु अर्थक्रियाकारित्वं सम्भवति ?

(A) कदाचित् सम्भवति

(B) आम् सम्भवति

(C) नहि सम्भवति

(D) न एतेषु विकल्पेषु कोऽपि उचितः

9. चार्वाक-मतानुसारेण पुत्रेष्टियज्ञकरणेन वेदेषु कः दोषः जायते ?

(A) अनृतदोषः

(B) व्याघातदोषः

(C) पुनरुक्तदोषः

(D) अप्रमाणिकः दोषः

10. उपदिशन् + शङ्करः इत्यत्र संधिरूपं भविष्यति-

(A) उपदिशंशङ्करः

(B) उपदिशञ्छङ्करः

(C) उपदिशङ्शङ्करः

(D) उपदिशन्छङ्करः

11. "यो जात एव प्रथमो मनस्वान् देवो देवान्क्रतुना पर्यभूषत्" इति मन्त्रांशेन सम्बद्धदेवता-

(A) रुद्रः

(B) वरुणः

(C) विष्णुः

(D) इन्द्रः

12. वाङ्मनस्-आख्यानं कस्मिन् ब्राह्मणे प्राप्यते ?

(A) शतपथब्राह्मणे

(B) गोपथब्राह्मणे

(C) ऐतरेयब्राह्मणे

(D) तैत्तिरीयब्राह्मणे

13. निम्नाङ्किताः मन्त्राः कस्य सूक्तस्य सन्ति इति समीचीनं क्रमं चिनुत-

क. राजन्तमध्वराणां गोपामृतस्य दीदिविम्	i. पुरुषसूक्तम्
ख. यो जात एवं प्रथमो मनस्वान् देवो देवान्क्रतुना	ii. अग्निसूक्तम्
ग. तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः संभृतं पृषदाज्यम्	iii. हिरण्यगर्भसूक्तम्
घ. यः प्राणतो निमिषतो महित्वैक इद्राजा जगतो बभूव	iv. इन्द्रसूक्तम्

(A) A-ii, B-iv, C-iii, D-i

(B) A-ii, B-iv, C-i, D-iii

(C) A-ii, B-iii, C-iv, D-i

(D) A-i, B-ii, C-iii, D-iv

14. "तम् आसीत् तमसा गूढमग्रेऽप्रकेतं सलिलं सर्वम् इदम्" अयं मन्त्रः ....अस्ति-

(A) वाक्सूक्ते

(B) नासदीयसूक्ते

(C) अग्निसूक्ते

(D) पुरुषसूक्ते

15. वेदे मन्त्रेषु अनुदात्त स्वर प्रदर्शनाय संकेतरूपचिह्नोऽस्ति

(A) (-) अधस्तले रेखा

(B) (I) एकालम्बवत् रेखा

(C) (+) उपरि चिह्नम्

(D) (३) इति चिह्नं

16. "शतायुषः पुत्रपौत्रान् वृणीष्व बहून् पशून्हस्ति हिरण्यमश्वान्" इति कथनमस्ति-

(A) उद्दालकस्य

(B) यमराजस्य

(C) याज्ञवल्क्यस्य

(D) नचिकेतसः

17. "अन्नं न निन्द्यात् ।तद्व्रतम्। प्राणो वा अन्नम्" इति सिद्धान्तः वर्णितः।

(A) भृगुवल्याम्

(B) शिक्षावल्याम्

(C) आनन्दवल्याम्

(D) ऋषिवल्याम्

18. ग्रासमान-मते 'दधामि' इत्यस्य मूलरूपं किम् आसीत् ?

(A) दाधामि

(B) ददामि

(C) धधामि

(D) द्यापयामि

19. अवेस्तायाः 'बवइति' इत्यस्य संस्कृतरूपमस्ति-

(A) भवति

(B) ब्रवीति

(C) वदति

(D) बह्वीति

20. योगात्मिके भाषा संवर्गे .... नास्ति।

(A) श्लिष्टाः

(B) अश्लिष्टाः

(C) प्रश्लिष्टाः

(D) विश्लिष्टाः

21.ध्वनि परिवर्तनस्याभ्यन्तरं कारणं ...... इत्येतत् नास्ति।

(A) मुखसुखम्

(B) अशिक्षा

(C) भौगोलिकप्रभावः

(D) अनुकरणस्य अपूर्णता

22. किं नाम दुर्योधनस्य भार्या ?

(A) सानुमती

(B) भानुमती

(C) सुवदना

(D) बुद्धिमति

23. मनुस्मृतेः चतुर्णां वर्णानां विवाहसंस्कारवर्णनं प्राप्यते ?

(A) प्रथमाध्यायः

(B) द्वितीयाध्यायः

(C) तृतीयाध्यायः

(D) चतुर्थाध्यायः

24. कौटिल्यप्रणीत अर्थशास्त्रविषये एतत् असत्यमस्ति-

(A) राजनीतेः, अर्थशास्त्रञ्च प्रमुखो ग्रन्थो वर्तते

(B) अस्मिन् ग्रन्थे धर्मशास्त्रे, नीतिशास्त्रम्, शिक्षाशास्त्रञ्च वर्णितम्

(C) "नास्तिको वेदनिन्दकः" अस्मिन् एव उल्लिखितम्

(D) शास्त्रमिदं पञ्चदश अधिकरणेषु विभक्तमस्ति।

25. याज्ञवल्क्यानुसारेण द्वादशविधेषु पुत्रेषु .... नास्ति।

(A) औरसः

(B) कृत्रिमः

(C) कानीनः

(D) विद्यापुत्रः

26 “एकाक्षरं परं ब्रह्म प्राणायामाः परं तपः। सावित्र्यास्तु परं नास्ति मौनात्सत्यं विशिष्यते” इति प्राप्यते-

(A) गीतायाम्

(B) रामायणे

(C) याज्ञल्क्यस्मृतौ

(D) मनुस्मृतौ

27. युधिष्ठिरेण अनुष्ठिते कस्मिन् यज्ञे भगवता श्रीकृष्णेन शिशुपालस्य वधः विधीयते ?

(A) राजसूययज्ञे

(B) पुत्रेष्टियज्ञे

(C) अश्वमेधयज्ञे

(D) विश्वजितयज्ञे

28. कादम्बरी ग्रन्थे वीणावाहकः कः ?

(A) चित्ररथः

(B) केयूरकः

(C) वैशम्पायनः

(D) मेघनादः

29. भवन्ति भव्येषु हि------ ?

(A) पक्षपाताः

(B) सम्पदः

(C) संस्तवः

(D) जनः

30. “आज्ञा गुरुणामविचारणीया” इति कस्य मतम् ?

(A) अश्वघोषस्य

(B) बाणभट्टस्य

(C) दण्डिनः

(D) कालिदासस्य

31. “क्व भोगमाप्नोति न भाग्यभाग् जनः” इति वर्णितम्

(A) नैषधीयचरिते

(B) शिशुपालवधे

(C) कादम्बर्यां

(D) दशकुमारचरिते

32. राज्ञः दुष्यन्तस्य प्रथमा-भार्या का अस्ति ?

(A) शकुन्तला

(B) सत्यवती

(C) वसुमती

(D) हंसपदिका

33. अष्टावक्रेण सम्बद्धः ग्रन्थः -

(A) उत्तररामचरितम्

(B) मालतीमाधवम्

(C) महावीरचरितम्

(D) मृच्छकटिकम्

34. "अचिन्त्यो हि मणि-मन्त्र औषधीनां प्रभावः" इति सूक्तिरियं प्राप्यते ?

(A) उत्तररामचरिते

(B) रत्नावल्याम्

(C) अभिज्ञानशाकुन्तले

(D) प्रतिमानाटके

35. मुद्राराक्षसे मंगलाचरणे पूर्वरङ्गे कस्य स्तुतिः प्राप्यते ?

(A) विष्णोः

(B) शिवस्य

(C) लक्ष्म्याः

(D) सरस्वत्याः

36. अनिर्वर्णनीयं ......।

(A) परकलत्रम्

(B) मित्रम्

(C) समागमम्

(D) विरहम्

37. 'अविमारकम्' कस्य रचना अस्ति ?

(A) भवभूतेः

(B) विशाखदत्तस्य

(C)शूद्रकस्य

(D) भासस्य

38. परार्थानुमाने प्रतिज्ञावाक्यमस्ति

(A) पर्वतो वह्निमान्

(B) यत्र-यत्र धूमस्तत्र तत्राग्निः

(C) तस्मात्तथा

(D) धूमवत्त्वात्

39. धृतव्रतः विशेषणमस्ति-

(A) सूर्यस्य

(B) इन्द्रस्य

(C) वरुणस्य

(D) अग्नेः

40 'षड्भावविकारा: भवन्ति इति' -

(A) शाकटायनः

(B) गार्ग्यः

(C) शाकल्यः

(D) वार्ष्यायणिः

41 उच्छतीति -

(A) वाक्

(B) उषा

(C) उदकम्

(D) आदित्यः

42 "भर्तृस्नेहाद् सा विदग्धात्मदग्धा" उक्तिरियं कुत्र प्राप्यते ?

(A) स्वप्नवासवदत्ते

(B) उत्तररामचरिते

(C) प्रतिमानाटके

(D) मृच्छकटिके

43 उपादानलक्षणा अस्ति -

(A) जहत्स्वार्था

(B) प्रयोजनमूला तात्पर्या

(C) अजहत्स्वार्था

(D) रूढिमूला

44 प्रकरणे कथा भवति-

(A) ऐतिहासिकी

(B) वैदिकी

(C) कविकल्पिता

(D) सत्यः

45 'नाहं वेद भ्रातृत्वं नो स्वसृत्वम्' इति मन्त्रपादः कुत्र विराजते ?

(A) सरमा-पणिसंवादे

(B) यम-यमीसंवादे

(C) विश्वामित्र-नदीसंवादे

(D) पुरुरवा-उर्वशीसंवादे

46 'विश्वम्भरा वसुधानी प्रतिष्ठा हिरण्यवक्षा' इति मन्त्रं कस्मिन् सूक्ते प्राप्यते ?

(A) पृथिवीसूक्ते

(B) नासदीयसूक्ते

(C) हिरण्यगर्भसूक्ते

(D) कालसूक्ते

47 'तुर्फरी' इति वैदिकशब्दस्य अर्थः अस्ति।

(A) भ्रातरौ

(B) गन्तारौ

(C) हन्तारौ

(D) भर्त्तारौ

48 "रसो वै सः" सूक्तिरियं प्राप्यते ?

(A) छान्दोग्योपनिषदि

(B) कठोपनिषदि

(C) तैत्तिरीयोपनिषदि

(D) ईशावास्योपनिषदि

49. 'द्वा सुपर्णा सयुजा' इति वचनं कस्यामुपनिषदि वर्तते ?

(A) छान्दोग्योपनिषदि

(B) मुण्डकोपनिषदि

(C) कठोपनिषदि

(D) केनोपनिषदि

50 त्रिविधानां निपातानामुचितं क्रमं चिनुत-

(A) उपमार्थे, पादपूर्णाः, कर्मोपसंग्रहे

(B) उपमार्थे, कर्मोपसंग्रहे, पादपूर्णाः

(C) कर्मोपसंग्रहे, पादपूर्णाः, उपमार्थे

(D) उपर्युक्ताः सर्वे अनुचिताः

ROUGH WORK